

EVROPSKI PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument zasedanja

A7-0070/2014

30.1.2014

POROČILO

o posebnih ukrepih v skupni ribiški politiki za razvoj vloge žensk
(2013/2150(INI))

Odbor za ribištvo
Odbor za pravice žensk in enakost spolov

Poročevalca: Dolores García-Hierro Caraballo, Raúl Romeva i Rueda

(Skupne seje odborov – Člen 51 Poslovnika)

KAZALO

	Stran
PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA.....	3
OBRAZLOŽITEV	10
IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU	13

PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA

o posebnih ukrepih v skupni ribiški politiki za razvoj vloge žensk (2013/2150(INI))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju zakonodaje, ki se uporablja za Evropski sklad za ribištvo, in sicer uredb Sveta (ES) št. 2328/2003, št. 861/2006, št. 1198/2006 in št. 791/2007, ki določajo podrobna merila in določbe v zvezi s strukturno pomočjo Unije v ribiškem sektorju¹,
- ob upoštevanju Direktive 2010/41/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. julija 2010 o uporabi načela enakega obravnavanja moških in žensk, ki opravljajo samostojno dejavnost, in razveljavitvi Direktive Sveta 86/613/EGS²,
- ob upoštevanju svoje zakonodajne resolucije z dne 6. februarja 2013 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o skupni ribiški politiki³,
- ob upoštevanju zakonodajne resolucije z dne 12. septembra 2012 o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o skupni ureditvi trgov za ribiške proizvode in proizvode iz ribogojstva⁴,
- ob upoštevanju predloga Komisije ter stališč, ki sta jih sprejela Parlament in Svet, o Evropskem skladu za pomorstvo in ribištvo (COM(2011)0804),
- ob upoštevanju predloga Komisije ter stališč, ki sta jih sprejela Parlament in Svet, o predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o pravilih za sodelovanje v okvirnem programu za raziskave in inovacije Obzorje 2020 ter razširjanje njegovih rezultatov (2014–2020) (COM(2011)0810),
- ob upoštevanju sporočila Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij z naslovom „Strategija za enakost žensk in moških 2010–2015“ (COM(2010)0491),
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 15. decembra 2005 o mrežah žensk: ribolov, kmetovanje in raznolikost⁵,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 22. novembra 2012 o malem priobalnem in obrtnem ribolovu ter reformi skupne ribiške politike⁶,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 22. novembra 2012 o zunanji razsežnosti skupne

¹ UL L 223, 15.8.2006, str. 1.

² UL L 180, 15.7.2010, str. 1.

³ P7_TA(2013)0040.

⁴ P7_TA(2012)0333.

⁵ P7_TA(2005)0532.

⁶ P7_TA(2012)0460.

ribiške politike¹,

- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 12. septembra 2012 o reformi skupne ribiške politike – glavno sporočilo²,
 - ob upoštevanju posvetovanja Odbora za ribištvo dne 1. decembra 2010 o ženskah in trajnostnem razvoju na ribiških območjih,
 - ob upoštevanju posvetovanja Odbora za ribištvo ter Odbora za pravice žensk in enakost spolov, ki je potekalo 14. oktobra 2013 v Evropskem parlamentu, o razvoju vloge žensk v evropskem ribištvu in ribogojstvu,
 - ob upoštevanju člena 48 Poslovnika,
 - ob upoštevanju skupne razprave Odbora za ribištvo ter Odbora za pravice žensk in enakost spolov v skladu s členom 51 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za ribištvo ter mnenja Odbora za pravice žensk in enakost spolov (A7-0070/2014),
- A. ker delo, ki ga v ribištvu in ribogojstvu opravljajo ženske, ni priznано in na splošno ostaja neopaženo, čeprav predstavlja znatno gospodarsko dodano vrednost in prispeva k socialni, gospodarski in okoljski trajnosti številnih regij in lokalnih skupnosti v Evropi, zlasti na območjih, ki so odvisna od ribolova;
- B. ker v državah članicah v ribiškem sektorju dela več kot 100 000 žensk, od katerih jih 4 % dela v ribolovnem sektorju ter v dejavnostih na ribiških ladjah, kot izdelovalke mrež, pristaniške delavke ali v pakirnicah, 30 % v ribogojstvu, predvsem pri ročnem pobiranju morskih sadežev, in okrog 60 % v predelovalni industriji;
- C. ker je delo, ki ga v ribiškem in ribogojnem sektorju tradicionalno opravljajo ženske, naporno: ročno pobiranje morskih sadežev, tradicionalna prodaja rib, bodisi potujoča, na stojnicah ali v prodajalnah, izdelovanje in popravilo ribiških mrež (izdelovalke mrež), raztovarjanje in razvrščanje ulova, pakiranje v posebno težkih podnebnih razmerah;
- D. ker statistika zelo podcenjuje dejanske razmere, v katerih delajo ženske v nekaterih naštetih sektorjih, splošna gospodarska kriza in velika brezposelnost v nekaterih državah članicah pa sta pripomogli k nadaljnjemu večanju njihovega števila in k naraščanju števila žensk v dejavnostih ribiškega sektorja, zlasti pri ročnem pobiranju školk kot sredstvu za dopolnjevanje ali celo zagotavljanje družinskega prihodka;
- E. ker je treba priznati prispevek žensk v dejavnostih, povezanih z ribištvom in ribogojstvom, zlasti pri izdelovanju in popravljanju mrež, raztovarjanju in razvrščanju ulova, nadziranju dobave na krovu, predelavi rib, pakiranju, trženju in upravljanju ribiške dejavnosti;
- F. ker Evropski parlament v odstavku 30 svoje resolucije z dne 22. novembra 2012 o malem

¹ P7_TA(2012)0461.

² P7_TA(2012)0336.

priobalnem in obrtnem ribolovu ter reformi skupne ribiške politike zahteva, naj države članice upoštevajo pomembnost gospodarske, socialne in kulturne vloge žensk v ribištvu, tako da se jim omogoči dostop do socialnih prejemkov, in poudarja, da aktivno udejstvovanje žensk v dejavnostih, povezanih z ribolovom, pomaga in prispeva na eni strani k preživetju ribiškega sektorja, na drugi strani pa kulturne tradicije in posebnih navad, ter pomaga ohranjati kulturno raznolikost različnih regij;

- G. ker Parlament v svoji zakonodajni resoluciji z dne 12. septembra 2012 zahteva spodbujanje udejstvovanja žensk v organizacijah proizvajalcev ribiškega in ribogojnega sektorja;
- H. ker Parlament v odstavku 31 svoje resolucije z dne 22. novembra 2012 o malem priobalnem in obrtnem ribolovu ter reformi skupne ribiške politike zahteva, naj Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo (ESPR) zagotovi finančna sredstva za spodbujanje udeležbe žensk v ribiškem sektorju, podporo ženskim združenjem, poklicno usposabljanje žensk in izboljšanje vloge žensk v ribištvu ter dodeli pomoč dejavnostim, ki se izvajajo na kopnem, in dejavnostim, povezanim z ribištvom, tako pri proizvodnji kot pri predelavi in trženju;
- I. ker Parlament v odstavku 39 svoje resolucije z dne 22. novembra 2012 o malem priobalnem in obrtnem ribolovu ter reformi skupne ribiške politike poziva Komisijo in države članice, naj sprejmejo ukrepe za zagotovitev, da ženske prejmejo enako plačilo in koristijo druge socialne in ekonomske pravice, vključno z zavarovanjem, ki krije tveganja, in ukrepi za uporabo ponderjev za predčasno upokojevanje, ki bi odtehtali težke pogoje dela (nočno delo, nevarnosti, delovni čas, ki ga določata proizvodni ritem in ribolovne priložnosti) v ribiškem sektorju, in priznanjem njihovih posebnih zdravstvenih težav kot poklicnih bolezni;
- J. ker statistični podatki o delovni sili in zlasti o porazdelitvi delovne sile glede na spol pri določenih dejavnostih, na primer pri obrtnem ali malem ribolovu, ekstenzivnem ribogojstvu in s tem povezanih dejavnostih, ostajajo v ozadju glede na podatke o ulovu, iztovarjanju, tonaži ipd.;
- K. ker statistični podatki za EU in države članice o delovni sili v ribištvu, ribogojstvu in z njimi povezanimi sektorji niso popolni, harmonizirani ali razdeljeni na kazalnike, ki bi lahko pokazali na ženski prispevek v teh sektorjih;
- L. ker ženske kljub delu, ki ga opravljajo v ribiškem in ribogojnem sektorju, in njihovem pomembnemu finančnemu prispevku ne uživajo ustreznega socialnega in delovnega varstva niti nimajo ustreznega poklicnega in zaposlitvenega statusa;
- M. ker so ženske v ribiškem sektorju izpostavljene finančni diskriminaciji in za opravljanje istih del prejemajo nižje plačilo kot moški;
- N. ker delo žensk v ribiškem sektorju pogosto ni pravno priznано in ne omogoča dostopa do socialnega varstva v skladu s posebnimi zdravstvenimi tveganji in posledicami, značilnimi za te dejavnosti;
- O. ker Parlament v odstavku 42 svoje resolucije z dne 22. novembra 2012 o malem in

obrnem ribolovu ter reformi skupne ribiške politike zahteva, naj Komisija in države članice sprejmejo ukrepe, s katerimi bodo spodbudile in zagotovile večje pravno in družbeno priznavanje dela žensk v ribiškem sektorju ter ženskam, ki polni ali polovični delovni čas delajo za družinska podjetja ali pomagajo zakoncem, s čimer prispevajo k svoji ekonomski stabilnosti in stabilnosti svojih družin, zagotovile pravno priznavanje ali socialne ugodnosti, enake tistim, ki jih prejemajo samozaposlene osebe, zlasti z uporabo Direktive št. 2010/41/EU, ter zagotovile socialne in ekonomske pravice, vključno z enakim plačilom, pravico do nadomestila za brezposelnost ob izgubi službe (začasni ali trajni), pravico do pokojnine, ravnovesjem med poklicnim in zasebnim življenjem, možnostjo porodniškega dopusta, dostopom do socialnega varstva in brezplačnega zdravstvenega varstva, ugodnimi zdravstvenimi pogoji in varnostjo na delovnem mestu ter zavarovanjem, ki bo krilo tveganja pri delu na morju;

- P. ker se je Parlament v svoji resoluciji z dne 12. septembra 2012 izrekel glede potrebe po večjem pravnem in socialnem priznanju ter boljšem plačilu žensk v ribiškem sektorju, kakor tudi po priznanju enakih pravic, kot jih imajo moški, ter enakovrednega pravnega statusa in socialnih prejemkov, kakršnih so deležni samozaposleni, za zakonske ali zunajzakonske partnerice ribičev, ki prispevajo k vzdrževanju družinskega podjetja;
1. poziva Komisijo, naj uvede poseben statistični program o regijah, ki so odvisne od ribištva, pri tem pa posebno pozornost nameni priobalnemu in obrtnemu ribolovu, tradicionalnim ribolovnim metodam in posebnim tržnim potem ter delu in socialnim in delovnim pogojem pobiralk morskih sadežev, izdelovalk mrež, obrtnih delavk na področju ribištva in z njim povezanih dejavnosti, da se ocenijo posebne potrebe ženskih dejavnosti in izboljša družbeno priznanje teh težkih poklicev;
 2. meni, da je treba izboljšati zbiranje in analizo statističnih podatkov v zvezi z zaposlovanjem v ribiškem sektorju, jih razčleniti po spolu, vrsti dejavnosti in vrsti zaposlovanja (samozaposleni, zaposleni, krajši delovni čas, polni delovni čas, priložnostno delo), da bi lahko ocenili prispevek žensk v ribiškem in ribogojnem sektorju;
 3. poziva Komisijo, naj zbiranje podatkov, razčlenjenih po spolu, razširi na ribolovni sektor ter uvede nove kazalnike, kot so starost, stopnja izobrazbe in usposobljenosti ter dejavnost sodelujočih zakoncev ali zunajzakonskih partnerjev;
 4. meni, da je treba jasno opredeliti statistične kazalnike, uporabljene za zbiranje podatkov o delovni sili v ribištvu, ribogojstvu in z njimi povezanih sektorjih; meni tudi, da je treba določiti harmonizirane kazalnike na ravni EU, ter poziva države članice, naj pravočasno predložijo vse podatke v skladu s temi kazalniki;
 5. poziva Komisijo in Svet, naj pravno in socialno priznata vlogo, ki jo opravljajo ženske v ribiškem in ribogojnem sektorju ter pri trajnostnem razvoju območij, ki so odvisna od ribištva, da se odstranijo vse gospodarske, upravne in socialne ovire, ki otežujejo udejstvovanje žensk pod enakimi pogoji;
 6. poziva Komisijo in Svet, naj spodbudita države članice, da kot poklicne bolezni priznajo poškodbe sklepov ali hrbtenice in revmatske bolezni, nastale zaradi težkih vremenskih razmer, v katerih morajo delati pobiralke morskih sadežev, izdelovalke mrež, predelovalke, ribičke in prodajalke, ter poškodbe zaradi dvigovanja težkih bremen;

7. poziva Komisijo, naj prizna, da delo žensk prispeva k izboljšani sledljivosti ribiških proizvodov, kar pripomore k seznanjanju potrošnikov in zagotavlja višje kakovostne standarde in varnost ribiških in ribogojnih proizvodov ter povečuje gospodarske, kulinarične in turistične priložnosti ribiških območij;
8. poziva k oblikovanju posebnih podpornih mehanizmov (v okviru Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo in/ali drugih instrumentov), ki se v nujnih primerih lahko aktivirajo (naravne nesreče), ter mehanizmov za finančno nadomestilo ribičem, ribičkam in njihovim družinam v času začasne ribolovne prepovedi, zlasti na območjih, kjer je ribolov edini vir zaslužka;
9. meni, da je treba zagotavljati in večati finančno pomoč za ustanavljanje ženskih organizacij prek nacionalnih in evropskih ženskih omrežij, da se poveča prepoznavnost žensk v ribiškem sektorju, vzbudi zavedanje o njihovem prispevku v ribolovni dejavnosti, omogoči izmenjava izkušenj ter seznaniti organe na vseh ravneh, od lokalne do evropske, z njihovimi potrebami in zahtevami;
10. poziva Komisijo in države članice, naj olajšajo dostop do financiranja ženskih organizacij v ribištvu, ribogojstvu in z njimi povezanih sektorjih, da bodo lahko izvajale svoje dejavnosti, okrepile svoje organizacije in vzpostavile stik z drugimi ženskimi organizacijami za izmenjavo izkušenj in dobre prakse;
11. meni, da je treba spodbujati in krepiti dejansko udejstvovanje žensk v posvetovalnih organih in svetovnih svetih, organih odločanja, predstavniških ter regionalnih in cehovskih organizacijah, da se zagotovi njihovo sodelovanje pri sprejemanju odločitev v javnem in zasebnem sektorju ter pod enakimi pogoji, kot veljajo za moške;

Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo (ESPR) za obdobje 2013–2020

12. ugotavlja, da je samo ena od držav članic izkoristila možnosti, ki jih je ponujala os 4 Evropskega sklada za ribištvo za financiranje projektov, katerih upravičenke so ženske, ter poziva države članice, naj izkoristijo možnosti, ki jih ponuja ESPR, da:
 - se udeležijo načelo enakih možnosti pri oblikovanju, razvijanju in izvajanju operativnih programov;
 - postane ribiški sektor s svojim preoblikovanjem in nudenjem ustreznih prostorov (kot so garderobe na ladjah in v pristaniščih) primernejši za ženske;
 - se podprejo ženska združenja in njihove organizacije v omrežjih (na primer izdelovalke mrež, pristaniške delavke, delavke v pakirnicah);
 - se podprejo projekti za lajšanje težav, ki izvirajo iz delovnih pogojev za ženske, ki ročno pobirajo morske sadeže, vključno z usklajevanjem poklicnega in družinskega življenja;
 - se podprejo projekti za krepitev, diverzifikacijo in izboljšanje vloge žensk v ribištvu in ribogojstvu;

- se ženskam in dekletom olajša dostop do usposabljanja s financiranjem posebnih usposabljanj in poklicnega šolstva ter prizna njihova dejavnost; zato bi morale države članice začeti postopke za doseg uradnega priznanja certifikatov usposobljenosti in ustanovitev poklicnih centrov za usposabljanje, ki jih v različnih skupnostih tradicionalno vodijo ženske;
 - se za dekleta izboljšajo delovne priložnosti in podpre kontinuiteta med generacijami, zlasti pri razvijanju trajnostnih delovnih aktivnosti v morskem okolju;
 - se spodbuja poklicno izobraževanje, zlasti za ženske, ki delajo v ribiškem in ribogojnem sektorju, da bi se povečale njihove možnosti za dostop do vodilnih položajev in kvalificiranih tehniških in upravnih delovnih mest, povezanih z ribištvom, pod pogoji enakega plačila;
 - se izboljša vloga žensk v ribolovnem sektorju, zlasti s podporo za dejavnosti, ki se opravljajo na kopnem, in dejavnosti, povezane z ribolovom, v proizvodnji, predelavi, trženju in prodaji;
 - se spodbujajo poslovne pobude žensk, po možnosti tudi z ekonomsko diverzifikacijo nekaterih dejavnosti, povezanih z ribiškim sektorjem, med katerimi so na primer muzeologija, kulturne tradicije, obrtništvo, gastronomija in gostinstvo;
 - se spodbujajo poslovne pobude na področjih dejavnosti, ki niso povezane z ribolovom na obalnih območjih, kjer so bila zaradi izvajanja ribiške reforme izgubljena delovna mesta;
13. poziva države članice, naj olajšajo pridobivanje ugodnih posojil, s katerimi se bo mogoče izogniti specifičnim težavam, na katere naletijo ženske, za financiranje projektov, ki bi bili lahko vključeni v nacionalne programe ali v okvir Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo;
14. poziva države članice, naj s pomočjo sistema ugodnih mikrokreditov in z zagotavljanjem ustreznih informacij o finančnih možnostih podpirajo ženske poslovne pobude;
15. poziva države članice, naj sprejmejo ukrepe za razvijanje in posodabljanje lokalne infrastrukture, diverzifikacijo gospodarskih dejavnosti ter za izboljšanje kakovosti življenja na ribolovnih območjih, zlasti na tistih, ki so popolnoma odvisna od ribolova, da se zagotovi trajnostni razvoj ob stalnem boju proti revščini, katere žrtev so zlasti ženske in otroci, in preprečevanju nasilja nad ženskami in nasilja v družini;
16. znova opozarja na stališča, ki so bila sprejeta v okviru postopka v zvezi s programom Obzorje 2020, okvirnim programom za raziskave in inovacije (2014–2020), o spodbujanju udeležbe žensk pri vseh raziskavah, projektih in na vseh znanstvenih področjih, zlasti žensk, ki se poklicno ukvarjajo z raziskovanjem morskega okolja;
17. poziva države članice, naj:
- pravno priznajo delo žensk, ki finančno prispevajo k vzdrževanju gospodinjstva, in tistih, ki prispevajo z delom, pa čeprav zanj ne prejemajo plačila;

- zagotovijo pomoč ženskam, tako da jim dodelijo nadomestilo za brezposelnost ob izgubi službe (začasni ali trajni) in pravico do pokojnine, omogočijo usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja, zagotovijo možnost porodniškega dopusta (ne glede, ali so v zakonskem stanu ali v partnerski zvezi), dostop do socialnega varstva in brezplačnega zdravstvenega varstva ter zaščito pred tveganji, ki so jim izpostavljene pri delu v pomorskem in ribiškem sektorju;

18. ugotavlja, da Parlament v svoji resoluciji z dne 22. novembra 2012 o zunanji razsežnosti skupne ribiške politike v odstavku 28 zahteva, naj si EU pod okriljem WTO prizadeva za kaznovanje proizvodnje v državah, ki diskriminirajo ženske, v odstavku 45 pa poziva Komisijo, naj poskuša med pogajanj o ribiških sporazumih zagotoviti, da bodo obalne države namenile bistven del sektorske podpore za priznavanje, spodbujanje in povečevanje raznolikosti vloge žensk v ribiškem sektorju, da bodo zagotovile uporabo načela enakega obravnavanja in enakih možnosti za ženske in moške, zlasti na področju usposabljanja ter dostopanja do financiranja in posojil;
19. poziva Komisijo, naj zagotovi, da bo evropska razsežnosti enakosti med spoloma vključena v ekonomske partnerske sporazume v ribiškem sektorju in z njimi zajamčena<

Temeljna uredba o skupni ribiški politiki

20. poziva države članice, naj zagotovijo doseganje ciljev nove skupne ribiške politike v zvezi z dostopom do ribolovnih virov na podlagi preglednih okoljskih, socialnih in gospodarskih meril ter pri tem upoštevajo načela enakega obravnavanja in enakih možnosti za ženske in moške;
21. poziva države članice, naj priznajo zaposlitveni status žensk v primerih začasnega prenehanja dejavnosti, vključno z obdobji biološke obnovitve;
22. poziva Komisijo in države članice, naj zagotovijo skladnost z Direktivo 2010/41/EU, da bodo ženske v ribiškem sektorju, ki polni ali polovični delovni čas delajo za družinska podjetja ali pomagajo zakoncem ali partnerjem, s čimer prispevajo k lastnemu preživljanju in preživljanju svojih družin, in ženske, ki se preživljajo s to dejavnostjo, a ne pripadajo družini, ki se ukvarja s to dejavnostjo, deležne pravnega priznanja in socialnih prejemkov, kakršne prejemajo samozaposleni;
23. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji ter vladam držav članic.

OBRAZLOŽITEV

Namen tega poročila je okrepiti znanja, priporočila in pobude Odbora za ribištvo in Odbora za pravice žensk in enakost spolov, ki so povezani z družbeno in gospodarsko vlogo žensk v ribiškem in ribogojnem sektorju, v okviru reforme skupne ribiške politike.

Posebni ukrepi, ki jih je v zadnjih letih razvijal Odbor za ribištvo Evropskega parlamenta v zvezi z razvijanjem enakosti spolov v skupni ribiški politiki, so med drugim resolucija Evropskega parlamenta z naslovom Mreže žensk: ribolov, kmetovanje, raznolikost (2004/2263(INI)) Odbora za ribištvo, Evropski sklad za ribištvo za obdobje 2007–2013 ter še posebej posvetovanje z naslovom „Ženske in trajnostni razvoj na ribiških območjih“ Odbora za ribištvo iz leta 2010, na katerem so bili poudarjeni težki pogoji, s katerimi se soočajo ženske na področju ribištva, in potreba po spodbujanju udeležbe žensk v vseh vidikih ribiške politike.

Dne 14. oktobra je potekalo skupno posvetovanje Odbora za ribištvo in Odbora za pravice žensk in enakost spolov pod naslovom „Razvoj vloge žensk v evropskem ribištvo in ribogojstvu“, na katerem so analizirali položaj žensk v ribiškem sektorju, njihovo vlogo pri ustvarjanju novih priložnosti v obalnih skupnostih, nove ukrepe za podporo oblikovanju mrež žensk in izmenjavi dobrih praks, vključevanje razsežnosti spola v različne faze upravljanja Evropskega sklada za ribištvo, zlasti njegove četrte osi, in obete v okviru reforme skupne ribiške politike.

V zvezi s sedanjo reformo skupne ribiške politike je treba poudariti poročilo o obrtnem in malem ribolovu ter reformi skupne ribiške politike (2011/2292(INI)), ki navaja vprašanja izjemnega pomena za vlogo žensk v ribištvo, povezana z izboljšanjem socialnih in delovnih pogojev ter njihove družbeno-gospodarske in kulturne vloge, in splošno sporočilo (2011/2292(INI)). Slednje poudarja potrebo po večjem pravnem in socialnem priznanju pomembnosti dela žensk v ribiškem sektorju in njihove vloge v družinski ekonomiji, vključno z zunajzakonskimi skupnostmi.

Kljub družbenemu in gospodarskemu pomenu žensk v ribiškem sektorju se v načrtih, programih in zakonodaji na področju ribištva le redko konkretno navaja spoštovanje enakih pogojev glede dostopa žensk do dela, povezanega z ribištvom.

Delo žensk v ribištvo in z njim povezanih dejavnosti se pogosto opravlja neopaženo, kot dopolnjevanje dela njihovih partnerjev, v gospodarskem okolju, ki za družinska podjetja postaja vedno zahtevnejše. V teh primerih ni fiksne plače niti socialnih prejemkov. Temu je treba dodati dejstvo, da je ta dejavnost za nekatere ženske edini vir preživljanja.

Pomanjkanje in nedostopnost statističnih podatkov v zvezi z vlogo žensk na področju ribištva predstavlja pomembno oviro za ocenjevanje nalog, ki jih opravljajo ženske, in njihovega finančnega prispevka. Sedanje zaposlitvene razmere žensk v ribištvo in ribogojstvu je težko podrobno spoznati, ker so podatki podani brez razlikovanja po spolu ali vrsti delovne aktivnosti znotraj ribiškega sektorja, več pozornosti pa namenjajo ribiški proizvodnji.

Nova skupna ribiška politika mora prispevati k varstvu morskega okolja in zlasti k doseganju dobrega ekološkega stanja do leta 2020, kot določa Direktiva 2008/56/ES Evropskega parlamenta in Sveta o okviru za ukrepe Skupnosti na področju politike morskega okolja (Okvirna direktiva o morski strategiji), zato je treba upoštevati prispevek žensk, ki delajo v sektorju obrtnega ribolova, saj so pomembne za spoštovanje omenjene direktive pri svojem delu, ki je prijazno do morskega okolja.

Poleg tega je treba upoštevati, da so ženske in mladi najbolj prizadeti v obdobjih recesije ali gospodarske krize, kakršna je sedanja, in prav zanje se najprej zmanjšajo možnosti za zaposlitev, znižajo plače in poslabšajo pogoji dela.

Trenutno je v Evropi nekaj združenj in organizacij žensk na področju ribištva, ki se borijo za enakost njihovih pravic in nudijo svetovanje ter jim omogočajo povezanost, boljše usklajevanje in dostop do pomoči. Leta 2008 je bilo v EU 18 organizacij, ki so delovale na lokalni ali regionalni ravni, 4 organizacije na nacionalni, ena nacionalna mreža, tri nadnacionalne in ena evropska mreža.

Najobširnejša mreža žensk v Evropi je [AKTEA](#), katere cilji so med drugim zagotavljanje vidnosti vloge žensk v ribištvi in ribogojstvu ter povezanih dejavnostih, ozaveščanje o prispevku žensk v teh sektorjih, sodelovanje žensk v postopkih odločanja v teh sektorjih, izmenjava izkušenj itd.

Izobraževanje je eden od najpomembnejših vidikov za razvoj in profesionalizacijo katerega koli področja dela. Naloge, ki jih opravljajo ženske v obrtnem ribolovu, je treba urediti z uradnimi učnimi programi, ki bodo v družbi spodbujali nadaljevanje tega poklica. Poudariti je treba tudi potrebo po tem, da se ženske v ribiškem sektorju naučijo uporabljati računalniško opremo za opravljanje bolj specifičnih dejavnosti podjetij ali družinskega gospodarstva, ki so povezane z vodenjem.

Trenutno je v postopku prihodnji Evropski sklad za pomorstvo in ribištvo (ESPR) za obdobje 2013–2020; glavni instrument za finančno pomoč ribiškemu in ribogojnemu sektorju v Uniji.

V okviru tega novega Evropskega sklada za pomorstvo in ribištvo bodo morale države članice mladim in ženskam v ribiškem sektorju zagotavljati dostop do stalnega usposabljanja, da bi se prevrednotila njihova vloga na ribiškem trgu dela in bi si lahko zagotovili promocijo in prisotnost v vseh predstavniških organih.

Prav tako bodo morale zagotoviti pomoč za spodbujanje in vzdrževanje združenj žensk v sektorju ribištva in ribogojstva, ki bodo spodbujala večjo udeležbo, zaupanje in družbeno priznanje teh žensk.

Poudariti je treba tudi pomembnost sodelovanja raziskovalk na področju morskega okolja, zlasti kar zadeva zaposlovanje žensk v ribiškem sektorju in stanje virov, ki so bistveni za trajnostno izkoriščanje morskega okolja in predvidevanje možnih posledic podnebnih sprememb.

V členu 79 ESPR so kot upravičene do podpore med drugim navedene vrste postopkov v

zvezi z znanstvenimi analizami in izvajanjem skupne ribiške politike, nacionalnimi večletnimi programi vzorčenja, raziskavami na morju itd., toda poudariti je treba pomen tega, da mora novi ESPR zagotoviti neprekinjeno zbiranje in analizo podatkov o zaposlovanju žensk v ribiškem in ribogojnem sektorju ter njihovem družbenem in gospodarskem prispevku k temu sektorju. Izpolnjevanje te zahteve bi pripomoglo tudi k izpolnjevanju splošnih pogojev iz Priloge III k ESPR, v skladu s katero sta potrebna učinkovito izvajanje in uporaba izrecne strategije za spodbujanje enakosti spolov, ki se med drugim zagotavljata s sistemom za zbiranje in analizo podatkov in kazalnikov, razčlenjenih po spolu, ter za oblikovanje politik za enakost spolov, ki so podprte z dejstvi.

Novi ESPR mora spodbujati tudi pomoč vsem ženskam, ki so doslej na neopažen način s svojim delom prispevale k družinskemu proračunu v vlogi zakonske ali zunajzakonske partnerice itd.

Nova osnovna uredba o ribiški politiki v členu 2 določa splošna načela, po katerih se mora ravnati ribiška politika, v členu 7 pa cilje za trajnostno izkoriščanje virov ter ukrepe za zmanjšanje negativnih učinkov ribiške dejavnosti na morsko biotsko raznovrstnost in morske ekosisteme. Za doseg te ciljev je bistveno dati večjo vrednost dejavnostim, ki jih opravljajo nabiralke morskih sadežev, saj izkoriščajo ribolovne vire na trajnosten način ob spoštovanju staležev in njihove obnove ter se dobro zavedajo, da v prihodnosti ne bodo imele virov za opravljanje svojega dela, če prekoračijo te omejitve.

Nova skupna ribiška politika si mora prizadevati za doseg ciljev v zvezi z načelom enakosti, zgodovinskim priznanjem družbene in gospodarske vloge žensk v svetu ribištva, nediskriminacijo po spolu, potrebnimi socialnimi ukrepi in pomočjo za brezposelnost, spodbujanjem vključevanja žensk v odbore, svetovalne svete in udeležbe v združenjih ter iskanjem finančnih instrumentov in potrebnih socialnih ukrepov in pomoči za delavke v obdobjih biološke obnove.

Če povzamemo, je očitno, da se ženske, ki delajo v ribiškem sektorju, še vedno soočajo s številnimi potrebami. Urediti je treba njihove pogoje dela in njihov položaj izenačiti s položajem moških, zagotoviti, da bodo delovni pogoji tega sektorja privlačili prihodnje generacije, in priznati njihov prispevek k trajnostnem razvoju ribištva. Zato je nujno, da ta reforma skupne ribiške politike postavi temelje za zagotavljanje pomoči, smernic, načrtov in izobraževalnih programov ter priznanje enakih pravic, ki bodo delavkam v ribiškem sektorju zagotovile boljšo in stabilno prihodnost.

IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU

Datum sprejetja	23.1.2014
Izid končnega glasovanja	+: 32 -: 3 0: 2
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	John Stuart Agnew, Kriton Arsenis, Edit Bauer, Alain Cadec, Marije Cornelissen, Edite Estrela, Carmen Fraga Estévez, Pat the Cope Gallagher, Dolores García-Hierro Caraballo, Iratxe García Pérez, Mikael Gustafsson, Mary Honeyball, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Isabella Lövin, Astrid Lulling, Gabriel Mato Adrover, Guido Milana, Elisabeth Morin-Chartier, Krisztina Morvai, Angelika Niebler, Siiri Oviir, Antonija Prvanova (Antonyia Parvanova), Maria do Céu Patrão Neves, Ulrike Rodust, Raúl Romeva i Rueda, Joanna Senyszyn, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Struan Stevenson, Isabelle Thomas, Jarosław Leszek Wałęsa, Marina Yannakoudakis, Inês Cristina Zuber
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Izaskun Bilbao Barandica, Anne Delvaux, Iñaki Irazabalbeitia Fernández, Nicole Kiil-Nielsen, Christa Kläß, Antolín Sánchez Presedo, Angelika Werthmann
Namestniki (člen 187(2)), navzoči pri končnem glasovanju	Elisabetta Gardini, Anna Hedh